

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespon-
dinti regulari ai „Federatiunii.”
Articlii ramisi si nepublicari se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Preftulu de Prenumeratiune :
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre si se lune . . . 6 „ „ „
Pre anlu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Romanii :
Pre anlu intregu 40 Lei n. . . 16 fl. v. a.
„ 6 lune . . . 20 „ „ „ = 8 „ „ „
„ 3 — . . . 10 „ „ „ = 4 „ „ „

Pentru Insertiuni :
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costă 10 cr.

Parteciparea Rloru catolici ritulu gr or. de la adunarea (congresulu) catoliciloru de ritulu lat.

(Urmare.)

Aruncăramu o privire fugitiva a supr'a fericeitei epoce vulcaniane, carea dură mai bine de trei diecenie, adeca trecu o generatiune intr'ga ruginita si indolinte si crescu alt'a juna, vigorosa insufletita. Observămu in trécatu cumca in diecesca Oradei se intrudusese mai anfiu usulu litereloru strabune intru tote afacerile clerului. Consciint'a natiunala se deseeptase si n'au mai fostu cu potintia a o nabusi, pentru că marele sufletu alu lui Vulcanu remasese, ca unu bunu genu intre invetiaceii sei. Dupa acésta, epoca de prosperare au urmatu inse alt'a trista de reactiune. Au fostu unu actu alu providintiei că acésta epoca n'au tîenutu indelungatu. Dupa adormirea nemoritoriului barbata, urmata la a 1839, guvernulu ung. de atunci lasă 3 ani intregi dieces'a veduvita de pastoriu, crediendu că astfelu (intrandu unu intervalu de trandavia) va fi mai usioru a paralisa actiunea, ce luase sboru innaltu, si că va succede dora a gasi si instruminte orbe chiaru intre fruntasii clerului pentru a domoli si pote a sugruma consciint'a romana deseeptata in asta diecese. D'in nefericire calcululu au succesu in parte, că ce sede vacante diecesea au trebuitu fiesce sé ajunga la unu gradu de amortire si decadintia. Réulu au devenitu mai mare candu noulu Eppu Erdeli, d'in nepricepere, si pote sumutiatu fiindu, incepu cu ura nedumerita o persecutiune neroniana in contr'a a totu ce era ardeleanu. Acésta ura nesplicabila a epului Erdeli in contr'a Ardeleniloru nu s'au alinatu ei l'au petrecutu pana in momentu. In decursu de 20 de ani, câtu au siediutu Erdeli pre scaunulu eppescu, neci unu puiu de ardeleanu n'au mai fostu primitu in dieces'a Oradei Mari neci macaru de dascalasiu, cu atātu mai putienu lu prentia. Pretestulu plausibilu era, că fiii diecesei ar' fi fostu mai nainte nesocotiti, prin urmare acum scopular' fi innaintarea loru, de unde fiesce au urmatu intre romanii ardeleni si ungereni unu felu de revalitate degenerata in dusmania. Cu tote aceste, nu numai pentru că partit'a ardelenesca era numerosa, ci mai vertosu pentru că era totodata si cea a a d e v e r a t a r o m a n e s c a s'au nascutu unu resentiu mare in clerulu intregu in contr'a eppului; spiretele diecesaniloru s'au instrainatu de elu si dupa ce s'au observatu că eppulu, fără a resiste, notă in torintele magiarismulu violinte, d'insulu deveni isolatu cu totul. Asemene fenomenu se aretă pre acelu tempu la Blasiu, unde lupt'a in contr'a Eppului Lemeni devenise si mai inversiunata. Aceste lupte au fostu reactiunea romanismulu in contr'a magiarismulu insolinte ce se vériă si latiă sub convinti'a si prin lasitatea a doi areierei romani, a caroru missiune ar' fi fostu a lu combate. Am fi nedrepti candu am vre sé afirmămu că Erdeli nu si-au iubit u natiunea sa, nu, acést'a noi nu o vomu dice neci odata, d'in contra basati pre esperiint'a propria, cascadegata in cursu de trei ani, petrecuti in apropiarea sa, ba potemu adauge, onorati de confidint'a sa, am avutu ocaziune de ajunsu a ne convinge că inim'a lui bată pentru natiune si sentiă tote dorerile ei, dar' c r e d i n t i a lui in viitoriulu natiunii era atātu de slaba, încātu desperarea lu-apucase si cu fatalitate turcesca se resignase intr'unu felu de „flere possem sed juvare non.“

Ideea cea fixa a eppului, era că natiunea romana numai prin unirea cu beseric'a Romei va potè scapà de perire, si in asta privintia nu suferiă parere contraria câtu de modesta necum opusetiune, că-ci „va veni Muscanulu schismaticu, — dicea d'insulu, — si va inghití Romani'a schismatica si atunci de noi de esti d'aici n'o sé se alega nemica“ Indesiertu i-se observă că numai consciint'a deseeptata a Romanulu se recere pentru a i-se ascură viitoriulu era neci decâtu deseeptarea fanaticismulu relegiosu, si că Europ'a latina nu ne pote parasi, d'insulu gasiă argu-

mintele in ide'a sa cea fixa, că Europ'a latina nu se intereseza de unu poporu schismaticu, d'in contra pre romanii schismatici i va da cumplitului schismaticu de la medianopte ca sê-i tortureze pentru peccatele eresiei lor, etc. De aici au provenitu că Erdeli preocupatu de ideea sa cea fixa se invertiă pururea in cerculu celu vitiosu si se uită de a continuă operă inceputa de Vulcanu, adeca neglese terenulu natiunala. Silniculu magiarismu, carele de la 1842—1848 propasiă cu pasi gigantici, in locu de a i face opusetiunea possibila i deschise portile curtii sale, a le seminariulu si chiaru sanctuariulu museloru de la Beiusiu. Desolatiunea era mare in asea parte a clerulu carea vedea si sentiă pericolulu. — partea ungeriana, mai nainte inca slaba de angeru, se intreeca intru a magiarisa si a se magiarisa. Se gasiă prenti satesci, a caroru copii nusciea alta romanesca decâtu „prescur'a“ ce i nutriă, si parintii se faliau si se mandriau cu dragalasiu loru de econasi invetiati si preacultivati, că-ci sciean vorbi ca sé nu-i intielega prostii de romani. Aceste fusera fruptele rezultate d'in persecutiunea Ardeleniloru, adeca amortirea romanismulu si imbratiasirea magiarismulu. Numai cei ce cunosc starea lucrurilor de atunci potu avè idee chiara despre progresulu necredibilu ce facuse in scurt'a epoca de optu ani magiarismulu in dieces'a Oradana. Reulu ajunsese la culme. D'diea dede unu anu manusu si libertatea ce spiră presto poporele cele apesate insufiă noua potere celoru descuagiatu prin persecutare si deschise ochii orbiloru si a impaiginatiloru diecesei. Eppulu inca cunoscă gresiele sale si incepu a repara cele stricate. Este cunoscuta petitiunea lui la imperatulu pentru a se recunosce natiunea romana ca factoru politicu avendu teritoriulu séu si administratiune separata sub unu capu natiunala, etc. Catedr'a pentru limb'a si liter. rom. la acad. de Oradea-Mare s'au infintiatu prin mediolocirea lui, asemene cea d'in Pest'a la 1857. dar' magiarismulu sciuse impedecă efeptuirea resolutiunii preainnalte, pana candu la 1861 vrendu a dovedi fratietate séu mai bine a amagi, deslegara actulu gāsitu gat'a facutu de altii, adeca Consiliulu de locutenintia sciura a-si atribui meritulu guvernulu trecut. In fine conservarea gimnasiulu de Beiusiu trebe sé-o considerămu ca cea mai mare fapta natiunala a lui Erdeli, mai vertosu dupa ce pericolulu desfiintierei amenintă chiaru si d'in partea unoru capitulari rom. d'intre cari unulu actualulu eppu Szilágyi staruă mai alesu a se desfiintia acelu focalariu alu romanismulu si fondurile a se preface in stipendie pentru tenerii cari s'ar' gasi că dau cele mai viue semne de harnicia spre a deveni ageri ultramuntani. Numai intielectiunea lui Erdeli si sgomotulu celu surdu in totu clerulu diecesei ferira romanismulu de lovitur'a intentata prin eternii inimici ai sei ajutati chiaru de orbi'a unoru romani nesocotitori. (Va urmă.)

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a d'in 1. iuniu a camerei deputatiloru.

Presiedinte: Paulu Siomsci. Notari: Sandru Fodorczy si Paulu Iamboru. D'in partea guvernulu: c. uliu Andrassy, c. Emericu Mico, Colom. Bedecoviciu, b. Bela Vencheimu, Stef. Gorove si Mel. Lonyay.

Dupa autenticarea protocolulu siedintiei d'in urma, presiedintele spune, că Leopoldu Fülep, fiindu numitu oficiantu guvernialu, renuncio la postulu de deputatu. — Comitulu centralu alu cottulu Timisior'a va fi recercatu a mediuioei alegere noua.

Trecundu-se la ordenea d'ilei se dá citire raportulu sectionii a 7. a tribunalulu verificatoriu, si dplu Lad. Király de Satu-mare se dechiara verificatu.

Presiedintele anuncia consemnatiunea motiuniloru, interpelatiuniloru, a proiepteloru de resolutiune si de legi, presintate inca in lun'a trecuta. — Se va tipari si impartí intre deputati.

Carolu Antalffy raporta d'in partea comisiunii permanente verif spunendu, că dptii Petru Aczél, b. Alesiu Orczy si Georgiu Ivacicoviciu sunt desemnati pentru a face investigatiunea contr'a alegerii dplui Emer. Husaru. Colom.-Ghyczy cere cuventu in cestiune personale; Ministrulu justitiei in cuventarea sa de eri afirmandu, că vorbitoriulu (Ghyczy) in cuventarea sa tienuta nu de multu in camera ar' fi pusu la 12 milioane fl. deficitulu economiei nostre de statu, ér' in cuventarea sa tienuta cătra alegatorii sei d'in Comaromu l'a pusu numai la 1/2 milionu fl. n'a spusu adevverulu. Cuventarea in cestiune o are tiparita, si ea adevverese că vorbitoriulu, basatu pre §-ii 4. si 5. ai art. d'in 1868, precum in cuventarea sa d'in Comaromu asiè in ce'a tienuta asi in camera, a afirmatu că deficitulu bugetulu speseloru ordenarie face 4 milioane, ér' alu speseloru estraordinarie 8 milioane, prin urmare 12 milioane. Ascépta, ca dlu ministru sé corega acésta erore in cuventarea sa, care, dupa cum se spune, se va tipari in tote limbele tieriei, in mai multe mii de esemplarie pentru a se imprascia prin tíera.

Stefanu Latinoviciu spunendu că documentulu de 1600 fl. cetitu eri in camera prin dep. Dietrich este falsu, cere a se pune pre mēs'a camerei acelu documentu. — Presiedintele anuncia, că conformu regulamentulu camerei, dplu Latinoviciu are a face motiune in privinti'a acést'a că-ci dorinti'a numai estu-modu i se pote luà in consideratiune.

Urmandu continuarea debaterii generali a supr'a proieptulu de adresa

Franciscu De a e u partenesce proieptulu comisiunii. A perlesu cu atentiune tote cuventările tienute pro si contra, a oservatu că argumentele opusetiunii sunt totu cele d'in sesiunea trecuta intrebuintiate contr'a basei impacatiunii d'in 1867, prin urmare n'are trebuintia d'a le combate, fiindu-că le-a combatutu atunci. Totu-si recunosece fie cui dreptulu, d'a urgeà modificarea legii, ce, dupa parerea respectivulu, nu coresponde cerintieloru. (Aprobare.)

Mai vorbescu: Lud. Mocsary si Lud. Dobsa pentru proiept. lui Tisa, Ionu Rákoczy si Sandru Cichi pentru alu lui Ernestu Simonyi, ér' ceialalti (intre ei si Mironu Romanu) renuncia la cuventu.

Presiedintele anuncia, că in siedinti'a de mane, dupa ce autorii adreseloru voru fi pronuciatu ultimulu cuventu ce li compete, proieptele se voru sumite votării.

Min. fin. Mel. Lónyay presinta doue proiepte de lege, unulu pentru imprimerea baniloru de anru cu valore de 10 si 20 franci una piesa, ér' min. de aperare c. Iuliu Andrassy susterne unu proieptu de lege pentru recrutarea anului eur. — Se voru tipari, si impartindu-se intre membrii camerei, se voru pune la ordenea d'ilei.

Siedinti'a se inchia la 2 ore. d. a.

Siedinti'a d'in 2 iuniu a camerei deputatiloru.

Siedinti'a se incepe la 10. ore a. m. Fiindu autenticatu proces. verb. alu siedintiei de eri, Solomonu Gajzagó anucia, că tribunalulu supremu si celu de casatiu ne asemenea si tabl'a regia au multiemitu camerei, pentru că acést'a a binevoitu a se representă prin deputatiune la solemnitatea inaugurării loru.

G v. V á r a d y face interpelatiunea urmatoria: Scie on. min. presiedinte, că comisariulu reg. alu Fiumei a insciinti atu oficiosu d'in Pest'a pre presiedintele consiliulu fumanu Verneda, despre verificarea deputatulu fium. Ciotta, cu trei d'ile inainte de ce tribunalulu verificatoriu ar' fi raportatu camerei despre verificarea in cestiune, si că Verneda anucia inca diu'a ace'a, prin placate, verificarea lui Ciotta?

Are scire mai departe despre ace'a că partisanii lui Vucoviciu, voindu a face cunoscuta in publicu verificarea in cestiune, fure opriti d'a face acést'a, si placatele lor

fure confiscate d'in partea presedintelui Verneda, interdicându-se în mod arbitrar publicatiunea?

Si decumva are cunoscutia despre toate aceste: depune-va ea cetatenii Eiumei să fie scutiți contra procederei arbitrare, îndreptată spre oprinerea libertății constituționale, restituindu domnia legii și a libertății constituționale în cetatea Fiume? și când?

Emericu l v a n c a interpeleza pe ministrul comerțului, că reprezintă-se-va guvernului ungurescu la tratările în cauză liniilor ferate d'in Turcia? și prin cine? N'ar' fi oare bine a se esmice d'in camera una comisiune de 5—7 membri, care se raporteze la timpul său camerei? N'ar' fi aplecatu a depune pe măs'a camerei rezultatul studiilor făcute în cauză liniilor ferate Esecuriume, ca estu-modu cameră să le cunosca? nu cum-va apoi să decida în defavoarea țerei.

Interpelatiunile se voru comunica ministrilor respectivi

Urméza discursurile de încheiere a supr'a proiectelor de adresa. — Vorbescu: Franciscu Pulszky, Colomanu Tis'a

Presiune, octroare, demoralizare.

„Quousque tandem?“

Inca nu s'au alinatu deplinu simțirile revoltate prin legiunea de misiune și demoralizare, ce s'au indeplinitu la alegerile deputatilor pentru diet'a de Pest'a, ca și de Bucuresci; și cea suntemu siliti a esperia acestu soiu de demoralizare, numai câtu sub alta forma, și de la parinti nostri spirituali!

In Comitatulu Satumarelui ar' fi să se aloga unu Consiliariu scolasticu prin Clerulu și poporul gr. cat. care e împartit în doua diocese: a Oradei-mare, și a Gherlei.

La actulu acestu-a în tota privința de cea mai mare însemnatate nu numai pentru cauză scolara, ci și pentru baserica și natiune — fiindu scoalele nostre ca natiunale și confesionale în întelesulu strinsu alu cîventulu liganulu basericeii — ni se imbiia ocaziunea de multu dorita: ca să dăm și noi unu semnu de maturitate, să ne folosim de dreptulu constituționale în deplina libertate.

Tota speranța înse ni o nimici o enciclica noua a Episcopulu romanu de Oradea-mare, și unu Circulariu — ca echou alu enciclicei — de la ordinariatul de Gherla, prin care suntemu svaduiti (adeca, dupa relatiunile moderne d'între clerulu ruralu și ordinariatu, și l i t i) ca să alegem de Consiliariu pre D. Tom'a Siobán Archi-Diaconulu d'in Caréii-Mari.

Ce presiune esorbitanta! Nu ne sunt destule presiunile și diversele tentatiuni, la care suntemu espusi d'in toate părțile, ei mai trebuca, ca să ne insulte togm'a și ordinariatele, a la popa Tache?!

Ce demoralizare octroata asupr'a clerulu și poporulu numerosu alu unu Comitat! Noi să nu cugetăm, — să nu vorbim, — să nu combinăm, — să nu avem — cu atât mai puțin să ne arătăm convicțiunile nostre; ei d'intr'odata să abdicem de libertatea cugetarei și a vorbirii, de libertatea discutiunii și a alegerii, și de toate libertățile naturale și constituționale, și să ne conformăm întru toate dupa voia ordinariatelor.

Acest'a e unu scandalu, de la care omulu necoruptu trebe să se întorca cu indignatiune, caindu-se cu Ovidiu „cur aliquid vidi, cur lumina noxia feci?“

Nu avem noi exceptiune în contr'a D. T. Siobanu; ba dacă s'ar' fi intemplat alegerea ne influințiată, liberă, pote togm'a pre Dsa l'am fi alesu de consiliariu

Dupa asta presiune demoralizatoarea înse, Clerulu și poporul d'in comitatulu Satumarelui, de cum-va l'ar' alege pe D. T. Siobanu, ar' da cea mai lamurita proba de servilismu, și celu mai eclatantu documentu de paupertate spirituala.

Er' D. Siobanu de ar' primu alegerea octroata, cu injuria și restringerea libertății electorale, ar' contrage asupr'a și despretiulu Clerulu și alu Natiunii.

Avem noi mai multi barbati de specialitate în cauză scolara, plini de zel și activitate în ambitulu acestui comitat, cari sunt în stare a ne reprezenta și a ne apără interesele în tota privința. Să alegem, dupa o consvadiure matura, și o combinatiune scrupuloasă, pe celu mai probatu, pe celu mai demnu d'între ei de Consiliariu Scolasticu, și va fi salvata și cauză delicata a invetiamentulu, și onorea Clerulu, și demnitatea poporulu romanu d'in comitat.

Unu alegatoriu.

Unitatea Romaniei*)

s e u

Rezolverea chestiunii dunarene

de unu Romanu.

Cartea rosia, prezentata în anulu 1868 adunării delegatilor austro-unguresci, a descoperitu prin documinte

*) Acestu-a e titlulu brosiurei nemtiesci, tiparita de cuendu în Parisu, carea o reproducem și noi rezervandu pentru nr. v. oserările nostre la acestu planu m i n u n a t u. Red.

oficioase, în modu neopunnaveru, scopulu și tendințele, cari le urmaresce guvernulu romanu și parti'a, carea lu-conduce de la suirea pe tronul a principulu Carolu de Hohenzollernu

D'in tempulu acestu-a politică rusa-prusésca, politică agresivă contr'a Turciei și Austriei, a sustinutu influința cea îndreptată a Franciei și Austriei una influința, carea conformu apretării tuturor patriotilor romani și a barbatilor întiepti, promovea numai binele și înflorirea țierelor acestora.

Guvernulu romanu presinte a întotocatu bine faptele, pentru a face să creda țierele aceste, că numai lor înseși ar' avé a-si multiam recunoșterea independenței loru natiunale: pentru ace'a înse e unu ce adeveratu, că Romania detoresce Austriei și Franciei esistența sa politică, Romania multiam are d'a nesuinielor împreunate ale acestora doué state că este și că existe în butulu Rusiei și alu Prusiei.

Resbelulu d'in Crimeea, care a costatu Franciei atât sacrificie mari, a pusu primulu fundamentu pentru desceptarea natiunalității romane. Ocuparea de atunci a principatelor prin trupele austriace nu numai a adusu pe moldo-romani în pusețiunea, de a poté lucră în libertate deplina la restituirea unirii lor, ci totu-de-una-data a salvatu și țiera de totală ruinare și de nenorocire, ce i le potea aduce operatiunile poterilor beligerinti. Moldov'a și Muntenia prin pusețiunea lor geografica au fostu espuse pericolulu, de a fi ocupate în resbelulu acestu-a acusi de un'a, acusi de cealalta d'între partile beligerinti precum adeca ar' fi adusu cu și sine intemplanțele resbelulu. Ocupatiunea austriaca înse le au salvatu de nenorocirea acésta

Noi, cari amu fostu martori la ocupatiunile acele, potému asigura, că interesele locuitorilor prin ace'a n'au suferitu nici de câtu. Pote-se dice oare acésta și despre ocupatiunea rusésca? Nu și totu-de-un'a nu! Dreptu documentu pote s'erbi împregiurarea, că aproviziunile sfortiate, contrase d'in partea rusilor de la an. 1848 până la 1854 și alu caroru pretiu, chiar și dupa estimatiunile ilusorie rusești, face mai multu de cinci-dieci milioane, inca neci până în diu'a de adi nu s'au recompensatu.

Cosacii mană cu enut'a pe țierani la lucru. Dacă espiră diu'a, atunci în locu de plata pentru lucrurile prestate, capetân loviture de carbaciuri și alte torture. Partea cea mai mare d'între acei a cari fure contrinsi cu forti'a a transportă trupele în Rusia au disparutu. Neci unulu d'între acei-a, cari fure întrebuintati la transportarea ostasilor rusesci în patria lor, nu si-au mai adusu acasa boii și caii săi. Cu putiune lune dupa ace'a poteai vedé pe acesti țiereni seraci învescuti în stontie jacundu d'a lungulu drumurilor flamandi de diumetate și privati de totu ce aveau pe tempulu pornirii lor d'acasa. Era austriacii, au cumperatu și solvit totu, de ce a avutu lipsa armat'a lor.

Franc'a a tramesu în principate una misiune militara, carea a instruat armat'a, una misiune financiara, carea dupa multe ostenele și dificultăți a regulatu aministratiunea cea grea a financiilor, ingineri, cari au edificatu drumuri și poduri, profesori pentru sciintie și alti de asemenea.

Austria a înființiatu în Romania inca în a. 1850 instutulu telegraficu, a creatu a colo institute de posta și transportu, a edificatu drumuri și poduri pentru a înlesni trecerea preste carpati, a lasatu să plutesca pe la țiermuri va pore; și dacă Romania s'a pusu în legatura cu Europ'a civilizata, împregiurarea acest'a numai Austriei o pote multiam. Austria a adusu pentru scopulu acestu-a sacrificie însemnate. Erariulu imperatescu a spesitu sume mari pentru scopulu acelu-a; era avantajulu a fostu numai și numai pe partea Romaniei.

D'in contra e usor a enumera bunetățile, ce le-au adusu țierei politică rusa-prusésca, e unu ce forte usor a enara, ce au facutu Rusia și Prusia pentru Romania. Pentru a justifică predilectiunea partitei actiunarie pentru ce'a d'antăia, s'ar poté apela celu multu la suvenirile triste cari le-au lasatu dupa sine ocupatiunile rusesci, și a aminti neglegerea sumelor, cu care e detoria Rusiei refericitiilor țiereni pentru sustinerea sfortiată a armatei sale!

Era Prusia înainte de resbelulu d'in Crimeea, su decursulu și dupa terminarea lui a fostu idiferenta fatia cu restaurarea natiunalității romane. Numai dupa ce unulu d'între suditi sei ajunse acolo la domnia a începutu a se interesă de principate, înse nu în interesulu lor, ci numai pentru a cauză Austriei confusiuni. Ea a voit a-si creă la Dunarea de jos una reserva, carea, în casulu unu resbelu în Germania ar poté aduce pe Austria în perplexitate. Ea a liferatu romanilor tunuri și pusce cu acu, cari au trebuit să le solvéesca cu unu pretiu întreit, li au vendutu uniforme vechie, cari le-au fostu desbracatu militarii prusesci, și în cari trupele romane joca una figura ridiculoasă. Totu materialulu ne-trebnicu, care ruginâ în arsenalele prusesci, s'a vendutu Romaniei, firesce că nu în interesulu romanu. În fine țiera fu felicitata cu una societate pentru edificarea căilor ferate, constatoria d'in trei individi prusesci, una societate des amateurs, cari cu midlocirea presiunii oficiale au castigatu invoierea camerei pentru edificarea căilor ferate, la cari s'au arstatu că chilometrulu e mai scumpu cu 20,000 franci, de câtu la alte proiecte serioase, făcute totu pe tempulu acelu-a.

Diletantii acesti-a voira a-si vinde concesiunile lor în toate piatile Europei, și nesucedendu-li acésta, fure constrinsi

a renunța la planulu lor; că-și nu posedeau nece capitalulu necesariu pentru a si poté face studiile pregatoriie

Partia, carea aredică pe principele Carolu pe tronul, e cea a revolutiunii, cea a inimicilor contr'a Franciei, Austriei și a Turciei. Ea constă d'in unu numeru de barbati, cari în urm'a poterii, obținuta de la capulu statulu în decursu de trei ani, s'au vëritu în una parte a armatei și a poporatiunii industriale și economice. Pentru ajungerea scopulu acestu-a, nu s'au crutiatu amenințări, încarcerări ilegale, sequestrări de bunuri și totu modulu de turburarea intereselor. Trecutul și legatu a lor de mai înainte cu toate țierele, i au pus în pusețiunea de a forma în principate unu sembur cosmopoliticu-revolutiunariu d'in nesce barbati, a caroru misiune e, a partecipa la toate turburările, întemple-se ele or unde și contr'a or cui. Acesti-a s'au asediatu permamte în Romania, unde au aflatu domniulu pre vechii lor amici, pentru ca la semnalulu datu, însoțiti de vre o câți-va romani, pre cari, li au succés ai cucerii să face în Bulgaria una de manstratiune contr'a Turciei, și să opereze cu propaganda contr'a Austriei în Banatu și Transilvania.

Unirea Transilvaniei și Banatulu cu principatele moldo-romane, e de vre-o câți va ani visulu celu mai placutu alu guvernulu romanu. Aceste țiere, cari sunt părți întregitorie ale monarchiei austriace sunt locuite de unguri, serbi, nemți și romani de ritulu grecescu. Scopulu era a se face în părțile aceste una propaganda, fără ca guvernulu austriac să se dea ansa la suspiciunări. Guvernulu romanu a procesu în privința acésta în modulu urmatoriu: în anulu precedentu s'a numitu în Bucuresci una comisiune, carea aveă misiunea d'a implé lacunele tesaurulu limbii romane.

Comisiunea acésta consistu d'in profesori, cari dispun de unu numeru însemnatu de agenti. Acesti-a au misiunea d'a caletori pe speșele guvernulu romanu prin țierele austriace marginarie și a nume prin Transilvania, Bucovina și Banatu, unde inca locuescu romani, pentru a aduna cuvintele, cari lipsescu d'in dictionariulu romanu. Ei și au întreprinsu scrutările mai alesu la țiera (și-suri) pr'între poporul economu, și ocaziunea acésta a fostu întrebuintata pentru a da poporulu țieranu parol'a „Unirea cu Romania și despartirea de câtra Austria.“ Transilvania înse pana acum n'a datu ascultare acestora amagiri. Locuitorii preferu a-si eserce în linișce drepturile lor su domnia unui statu mare și civilisatu, de câtu a se încorporă Romaniei, carea de multi ani e numai vetr'a discordiei, a luptei diadarnice, a urei de partita și a egoismulu personalu. Una parte d'in comisiunea acésta, și anume cea mai culta, are misiunea d'a face propaganda pe celu-a laltu țiermure alu Dunării. Acésta adeca nu se îndestulescu cu anesarea Transilvaniei, Banatulu și a Bucovinei, ca voiesca a anesă Romaniei și țierele, pre care ei le numescu Macedonia, și cari, precum spunu sunt locuite de Macedo-romani. Anume în țierele acele afara de serbi și bulgari, mai locuescu și nescari refugiatu romani, cari, pentru a scapă de obligamentulu militariu d'in Romania, au fugitu d'in patria lor, asiediedindu-se în Bulgaria și Dobrugea.

Aceste nesuinițe utopice se conduc și încuragă de guvernulu romanu. Ele fure desceptate prin influința straina dominantă în țiera, pentru a neliniscă Austria și Turcia pentru placerea aceluor doué poter, caror'a li stă în interesu a sustiené în țierele aceste una agitatiune continua, carea la casulu unu conflictu, li-ar veni bine la socotela.

Pacea Europei e amenințata în totu momentulu prin aceste unchiri, și comerciulu europénu apusénu, întretinutu cu țierele aceste, se afla în una decadintia, ce marginece or ce comunicatiune serioasă. Care este comerciantele francesu, anglesu, germanu, belgiu și ungurescu, care avendu întreprinderi în Romania, să nu se fi plansu contr'a stării lucrurilor de a colo!

Partea cea mai mare a Romanilor, partea cea înteleginte și toti acei-a, cari si-iubescu țiera, precum și comerciulu europénu preste totu, convinu în ace'a, că numai unu unicu remediulu naturalu esiste, pentru a delatură toate aceste cauze de turburări, cari amenința pacea Europei, unu remediulu radicalu și togmai pentru ace'a eficace, a nume: Unirea Moldovei și a Munteniei cu monarhia austromagiară.

Prie crearea unui statu d'in țierele moldo-romane. Transilvania, Banatu, și preste totu d'in țierele romanilor, cari locuescu de ambele părți ale Carpatilor, Prutulu și Tisei, acesti-a si-ar poté resevă tote înstitutiunile proprie cari sunt compatibile cu legile comuni a le imperiulu, și totu si ar' pasă în concertulu poporulu civilizate sub auspiciile unui imperiu mare, ale cărui legi constituționale aduse mai de curendu, i garantéza una noua înflorire. Imensele urmări civilizatorie ale uniunii acesteia s'ar aretă de locu. Romanii ar' vedé numai de câtu desvoltandu-li se industria și economia lor. Grandeesele paduri seculare s'ar întrebuintă, minele de feru, de plumbu și carbuni s'ar exploată, calea ferata austro-unguresca s'ar lungi pana la țiermuri mării negre, și estu-modu pentru productiunile țierei s'ar creă căi care ar' promovă transportarea lor. Tote aceste neîntrebuintate și nefructificate pana acum s'ar preface în fontana avutiilor imense. Guvernulu austro-magiaru, eliberatu de împedecamintele, care le opun comerciulu său agitatiunile continue de la Dunare, ar' poté promové multu desvoltarea industriei și a comunicatiunii întierele aceste, ale caroru nesuinițe pana acum'a spre ne-norocire n'au avutu neci unu rezultat.

Să amintim numai unul din multe exemple. Cunoștem propozițiile ce de diece ani le face guvernului românului cel austriac, pentru a și continuă căile sale ferate până la marea neagră. Amu asistăm însă la negociațiile întreprinse în privința acestora. Austria în diadaru s'a nesusit a arăta guvernului moldo-român, că conesiunea acestora ar fi întru interesul specialu al României și întru interesul comunu al Europei, propozițiile austriace fure primite totu de un'a cu neberedere, și respinse su diferite preteste cu una neapasare însemnata. Intervenind acusi cause strategice, acusi politice, acusi comerciale.

Inse în contra cui are România a se asigura în privința strategică? Contra cui voiesce și pote a se bate? Pentru ce utopie dominante a ei, sunt contrarie dezvoltării comunicațiilor și comerțului, carea ar fi una urmare a continuării căilor ferate austro-ungarești?

S'ar potè inse responde, că ce'a ce se pertratéza aici ar fi îmbucătelierea Turciei! Nu! Acesta ar fi pentru Turcia numai departarea unui membru inflamatu spre a salvă corpulu. Pentru că neci d'in partea Cretei neci d'in a Greciei nu se va întempli primulu atacu contr'a Turciei. Că ce poporele aceste prin pusețiunea lor geografica sunt mai multu s'au mai puțin isolate de tote statele, cari le-ar potè ajuta cu materialu. Insa și Serbia, carea se guvernéza prin barbati întiepti patriotici, a întieptu, că pre cale pacifica pote castigă totu de la Turcia. De asemenea și diplomati'a apuséna spriginesce tote pretensiunile ecuitabile ale Serbiei. Acesta d'in contra si-au manifestatu dreptatea sa prin acea că a respinsu pre agitatori de profesiune veniti d'in România, refusându a se asociă nesuintielor lor de agresiune contr'a imperiului osmanu. Numai România e adevérată rana a Turciei. Principatele aceste se voru eliberă mai de timpuriu s'au mai tardiu de su Turcia și inca spre folosul Rusiei, carea pandosece dupa ele, și carea nu va sta neci aci pre locu!

Nu ar fi mai compatibilu cu securitatea Turciei, candu ea pre tiemurele siangu alu Dunării ar' avè de vecinu pre monarhia austriaca, de cătu candu s'ar' margini cu Rusia? In casulu d'n urma ar' avè a se teme totu de un'a d'in partea acestei vecinătăți; că ei propagand'a slava numai atunci si-ar' incepe cu energia oper'a sa între bulgarii și serbii consangeni de pre tiemurele dreptu alu Dunării.

Avedu graniti'a sa în Dunare unia lature a imperiului otomanu, carea în Europ'a e deschisa poftelor rusesci de cucerire, și fiindu scutita graniti'a acest'a prin una aliantia austro-unguresca, Turcia, ar' fi ascurata d'in partea acest'a punendu-se în pusețiunea, de a și concentră tote poterile sale la alte puncte. Ce folosu trage de presente Porți d'in principatele romane? Moralmente neci unu folosu, fiindu că suzeranitatea e mai multu ca iluzoria. Necasuri are destule, éra turcii n'au drepturi în principate. Asiè pr. es. li este ertatu totoror poporelor d'in lume a veni în principate, și numai turciloru li este întredisa intrarea în principate, chiaru și ca persone singuratece și comercianti.

Materialmente, folosulu Turciei se marginesce la unu tribut de 1,500,000 de piastri, ce-va mai multu de cătu 300,000 de franci, ce-lu primesce de la principate în totu anulu, s'au mai bine ar trebui s'el primésca, că-ci de siepte ani nu i s'a mai platitu. Ea inse e constrinșă, a sustiené de a lungulu Dunării una armata mare pentru a potè resiste totoror eventualităților și a combate or-ce atacu d'in partea principatelor. Una desdaunare pecuniaria ecuitabile prestata de una data d'in partea guvernului austriacu, ar înlocuî perderea acestei sume nesecure și greu de contras!

Inchiaré.

Unirea României cu monarhia austriaca, carea s'ar acipi cu bucuria de cea mai mare parte a romanilor, ar avè urmările nemediocrite:

1. Infforirea României prin dezvoltarea comerțului și economiei sale, edificarea căilor ferate, a drumurilor, etc.
2. Dezvoltarea comerțului europénu prin restaurarea comunicațiilor între orientu și occidentu;
3. Crescerea pretului pământului în România la pretulu duplu și triplu alu celui de acumu;
4. Disparerea turmei de agitatori la Dunare;
5. Nimicirea intrigelor straine;
6. Asecurarea Turciei d'in partea acest'a și elibarea monarchiei austro-unguresci de una inimicéa de la Dunare, carea la începutu a fostu tiesuta în contra ei!

(nu—nu.) „Pesti Napló“ d'in 28. maiu publica dechiaratiunea comisariilor delegati d'in partea senatului credentiosilor confesiunii elvetice, d'in Transilvani'a pentru a eru și delatură caus'a certelor escate între parocianii și paroculu (Koos Ferencz) eclesiei reformate d'in Bucuresci; — se spune că parocianii au scosu cu forti'a pre paroculu amintitu, d'in cas'a parociale, constringundu-lu a scapă pre feréstra. Urditorulu crampitiilor se d'fca a fi predicatorulu mis. Martinu Czelder. Comisarii respectivi dechiară pre Koos paroculu legatu alu eclesiei ref. d'in Bucuresci, interdicandu credentiosilor alegerea altui parocu. — „Pesti Napló“ face aceste dechiaratiuni introduciunea urmatoria:

„Fratii nostri d'in Bucuresci ne înscintéza despre una întemplare forte trista. Cetitorii întemplina mai adese-ori acésta cestiune în colonele foiloru unguresci și romanesci, amem'a or-carui maghiaru sangeru oservându că pecatulu

nostru stramosiescu: descordi'a și desbinarea pasiunata, ne urnaresce și în strainatate. Maghiarii d'in Bucuresci numai prin baserec'a lor sunt legati nemediocritu de patri'a lor. Tendințiile romanesce și au aflatu în Martinu Czelder unu instrumentu care s'el rumpa și acésta unica legatura ce estu-modu consangeni nostri rupți cu totulu de cătra noi s'el piéra neapératu contopindu-se în ras'a romanesca.“

Nu ne supera grigea fratiésca ce o esprimu maghiarii de la „P. N.“ pentru frati'i sei pribagiti în România libera; scimu respectă și stimâmu sentimentulu nobilu ce conserva legatur'a între frati'i d'acelu a-si sange, dreptu ace'a grabim'u a mangaiă pre suslaudati d'ni, desperati pentru împufnarea nobilului sange maghiaru, asecurandu-i, că natiunea romana e multu mai mare, are unu sange multu mai scumpu și curatu, de cătu s'el aiba trebuința d'a contopî în sine eleminte straine, neaclimatate inca în simulu blandu și uminosu alu Europei, s'el voiesca a-si tulbură sangele cu picature asiaticé. Nu, maghiariloru! nu romanii tindu a sugrumă nationalitatea altor'a, precum se face acésta su scutul constituțiilor dualisate. Ni vine s'el ne mirâmu cum maghiariloru nu li este rusine a pretinde conservarea nationalității eatoru-va neromani mag. refugiatu în România, candu d'ni-loru — maghiarii — cei mai liberali și cei mai constitutionali între poporele rotogolului (ipsissima verba ale unui invetiatu mag.) nu vrèu s'el recunosca alte natiuni pre teritoriulu numitu alu coronei lui Stefanu (cu tote că natiunea mag. cu tote apertinentiele sale — renegatii de alte nat. — abiè face una trefina a poporatiunii!) de cătu unie'a, nedivisibil'a și marea natiunea maghiara, candu ei ar' îndopă — dac' ar' potè — într'una îmbucatura, pre toti căti mai au curagiulu d'a nu fi maghiari?!

Despre afacerea reformatiloru bucareseceni avemu s'el însemnâmu, că parocianii respectivi, cu antistii sei mireni bes. în frunte, nefindu îndestuliti cu paroculu s'el Fr. Koos, și voindu a si conservă nescare-va autonomia și nedependința în afacerile sale bes au cerutu invoirea ministrului de interne alu Rom. pentru ca ei destituind pre acelu parocu s'el și aléga altulu, carele în locu d'a eserce meschin'a maiestria a spionagiului, s'el și implenésca misiunea preotiesca cum se cuvine. Min. Cogalniceanu nevoindu ai conturbă în trebele lor eclesiastice și a li intrude preotu, acordă alegerea unui parocu nou. Si ce d'fca la acésta „P. N.“? o numesce procedere nejusta!

Vestemu, 26 1869.

(M a i a l u.) în 1/16 maiu a. c. comun'a nostra avu una serbatoare nationale, d'andu maiatu în onorea memoriei d'fci de 1/15 Maiu 1848, care este diu'a desceptării Romanului d'in somulu celu de morte. Tenerimea scolaru întieptința și multu poporu d'in locu facura parte în acesta petresere frumosa. Cu acesta ocaziune s'au facutu una flamur'a nationale cu inscriptiunea 1/15 Maiu, pre sém'a scolei locale.

G e o r g i u M a j o r u.
invetiatoriu.

Romani'a.

Proiectu de repunsu alu Camerei la discursulu tronului.

Mariea Ta.

Camerei deputatiloru a ascultatu cu profundu respectu mesagiulu Inaltîmei Vostre și a gasitu în elu acelu spiritulu luminatu, activu și patrioticu, care ani a pre suve anulu României.

Acestu Mesagiu contine propriiele simtieminte și aspirări ale tieriei.

„Tier'a este insetata de îmbunetătiri materiale și morale; ea are nevoia de pace și de stabilitate.“

Mariea Ta.

Reprezentati'a nationala este convinsa de aceste mari adevérenti că îmbunetătirile materiale voru înmultu într'o proporția nemesurata comorele agricole, industriale și comerciale ale României.

Îmbunetătirile morale voru dezvoltă comorele inca mai pretioase ale inteliginței și ale consciinței cu care Dumnedieu a dotatu pre poporulu român.

Pacea va da spiritelor o directiune serioasă; va duce înfratirea în loculu desbinariloru fatale și va incuragiă lucrulu, acestu mare și nobilu capitalu alu omenirii!

Stabilitatea, dobendita în regiunea înalta a tronului, stabilitate represintata de Inaltîmea Vostra și de august'a Sa dinastia, stabilitatea în principiele civilisatorice, care conducu lumea moderna și întiept'ă loru aplicare în societatea romana, voru încoronă edificiuulu nationalu și socialu.

Mariea Ta.

Camerei deputatiloru va aduce energiculu s'el concursu la acésta opera maretia și pentru realizarea ei, va fi în deplina armonia cu guvernulu Inaltîmei Vostre, sub egidulu sacru alu legalității perfecte.

Ea va fi mandra de a pune puternic'a mana a n'atiunii în man'a leala a suveranului ei, pentru a cooperă la acele întiept'ă îmbunetătiri dorite de întreaga tier'a!

În presinti'a giganticeilor lucrări de îmbunetătiri ateriale. începute pre întinderea pământului românesc, Camerei simte cu fericire că tier'a a estu d'in domeniulu utopielor, pentru ca s'el între pre calea practica a adevératului progresu, calea care o va duce la prosperitate, a ordine și la stim'a bine meritata a lumii civilisate.

Mariea Ta.

Înainte de a termină, Camerei socotesce de d'fca sa de a constată că, în modiloculu pasiuniloru acitiate, guvernulu Inaltîmei Vostre a scintu a mantiené ordinea legala în alegeri. Ea va dovedî nepartenirea sa, staruindu ca actele regretabile care, pre locure, au potutu fi comise de cătra ori cine, s'el fia urmarite și pedepsite.

Mariea Ta.

Noi, mandatarii tieriei, venim s'el ne grupâmu cu sinceritate împregiurulu tronulu și d'fem lealu suveranului nostru:

Marica Ta! Pasiti cu fermitate pre calea frumosa și roditoria ce ati inauguratu: noi vomu urmă cu devotamentu și cu iubire!

S'el traiesci Mariea Ta!

Presiedintele comisuni, V. Alesandri.

secretari, Al. L. Iovari, N. Gr. Racovitia I. He-liade R., Alesandru Calimachu, C. Boerescu, C. Gra distenu. (Rom.)

Cu ocaziunea d'fci de 10 Maiu. M. Sa domnitorulu a primitu deposie de felicitare de la tote autoritățile civile, militare, urbane eclesiastice, și de la alti cetateni d'in tota tier'a; acele adrese cuprindu unu viu și sinceru devotamentu pentru M. Sa, cum și comunicarea că celebrarea s'a facutu cu multa pompa, cu multu entusiasmu, și că s'au imparițtu ajutorie la seraci, s'au facutu manifestări poporarie și iluminatiuni spontance.

D'in partea senatului României s'au presintatu și rostitu M. Sale D. R. cu ocaziunea memorabilei d'fci de 10 Maiu adres'a urmaioria:

Mariea Ta.

„Senatulu se simte totu d'au'n'a fericitu candu i se dá ocaziunea d'a esprime Inaltîmei Tale simtiemintele sale de devotamentu și de profundu respectu. Elu simte inse și mai multu fericirea d'a se adună în giurulu tronulu stramosiescu alu Romaniloru pre care Mariea Ta te-ai sunitu, chiamatu de vocea poporului și încungiuratu de iubirea sa, în acésta di care acum trei ani a fostu nu numai o di de serbatoare pentru Romani, dara o di de sperantia în viitoru, inaugurarea unei noue sisteme de guvern ale carei base aveau s'el fie libertatea și moralitatea.“

„Acele sperantie, credinți'a natiunii în Mariea Ta, suntu și acum neclintite; de ace'a Senatulu, espresieuna fidelă a vointiei nationale, vine a depune la picioarele tronulu respectosele și sincerele sale urări, asigurandu pre Inaltîmea Ta că lu vei gasi totu d'a-un'a devotatu, că-ci este totu d'a-un'a siguru de simtiemintele generose, de cugetările înalte ale alesului Romaniloru.“

„Permite-ne, Domne, s'el ti esprimâmu asemenea bucuria și fericirea nostra de a vedé în România pre regalulu Inaltîmei Vostre frate, carui-a i potemu fi recunoscatori pentru mangaierea ce a adusu Mariei Tale în modiloculu greloiloru sarcine ce impune guvernulu unei tierie.“

„S'el traiesci Mariea Ta!“

„Sa traiesca Romani'a!“

„Presiedinte, generalu Nicolae Golesecu.“

„Vice presiedinti: Al. Sicleanu, N. Rosetti.“

„Secretari: Petru I. Dimancea, C. G. Caramanlau.“

„Cestoru, Colonelu Crasnaru.“

Dupa aceea D. V. Alesandri, unulu d'in vice presiedinti Camerei deputatiloru, felicită pre Mariea Sa, în numele D-loru deputati, prin adres'a publicata în nr. 55 alu „Fed.“

La aceste sincere felicitatiuni Mariea Sa Domnitorulu a respunsu urmatoriele:

„Domnilor senatori,

„Domnilor deputati,

„Sum fericitu a primi urările D-vostre pentru diu'a de 10 Maiu, diu'a cea mai mare și cea mai însemnata în vietia mea. Astâ-di suntu trei ani de candu amu intratu ca Domnu în capital'a României! astâ-di suntu trei ani de candu amu juratu mie de a consacra tote minute e vietiei mele pentru fericirea unei natiuni, în capulu carei-a sum mandru de a fi. Diu'a de asta di mi va deveni și maiscumpa, candu ea va pune capetu desbinariloru trecute și va reslabili stramosiesca frati'a, care în timpurile cele mai grele, a salvatu natiunea romana. Resenti'a D-vostre și cuvintele D-vostre bine simtite mi dau dreptulu de a crede că dorintiele mele nu voru fi încelate.“

„Ve multiamescu inca o data, D-loru, și prin D-vostra multiamescu inse-si natiunii romane a carei-a iubire voiu sei a o pastră ca singur'a resplă-tire a staruintielor și a sacrificielor mele pentru d'ins'a.“

„S'el traiesca Romani'a!“

Ser'a Inaltîmea Sa Domnitorului a bine-voitu a intru unî, la palatul d'în Bucuresci, la unu banchetu splendidu, pre D-nii ministri, D-nii presiedinti si membri ai biurouriloru Adunâriloru legiuitorie, D-nii presiedinti ai inalteloru curti de casatiune si de comturi, D. comandantu alu divisiunii teritoriale. D. Prim-presiedinte alu curtii de apelu si multe alte nobilitati politice si comerciale, preste totu in numeru de 60 persone.

Inaltîmea Sa cu acêsta ocaziune, a portatu, adencu miscatu, toastulu urmatoriu:

„Diu'a de 10 Maiu a fostu proclamata de tiera ca serbatore natiunala; redicu dara acestu paharu in sanetatea toturoru Romaniloru.

„Facu urârile cele mai caldurose pentru fericirea natiunii si prosperitatea tieriei. Sê traiêsca Romania!“

Aclamatiunile cele mai entusiaste acoperira aceste cuvinte ale Inaltîmei Sale.

Pe la orele 8 ser'a, muzicele garnisoniei au esecutatu, in curtea palatului o serenada stralucita urmata de marea retragere. („Adun. Nat.“)

Proiectu de lege organica pentru beseric'a ortodosa Romana.

Despusetiuni Generali:

Art. 1. Beseric'a ortodosa romana, membra a santei beserice ecumenice si apostolice a Resaritului, alu carui capu este Domnula Dumnedieulu Nostru Isusu Cristosu, este si remane independinte de ori ce schiriarchia straina, pastrandu cu tote astea, in privint'a dogmeloru, unitatea cu beseric'a Resaritului.

Art. 2. Afacerile spirituale canonice si disciplinare ale besericei ortodose romane se regulêza de una autoritate sinodale a tieriei, conformu legii de facia.

Art. 3. Inaltele demnitati de Mitropolitu si de episcopu se dau prin alegere, conformu vechieloru traditiuni ale besericei ortodose romane si in modulu cumu se areta mai josu.

CAPITOLULU I.

Despre sinodulu besericei Romane.

Art. 4. Se infiintedia unu sinodu alu besericei ortodose romane, ale carui atributiuni suntu:

- De a mantieni unitatea de dogme cu marea beserica a Resaritului, si
- De a padî unitatea administrativa, disciplinaria si judeciara a besericei in cuprinsulu Statului romanu.

Art. 5. Sinodulu Romaniei se compune, conformu canneloru, de mitropolitii si episcopii eparchiali ai tieriei.

Art. 6. Sinodulu se convoca de câtra Mitropolitulu Primatu d'în capital'a Romaniei in sesiune ordinaria pre fia care anu la 15 Octovre

Durat a sesiunei va fi de una luna; ea se va potè prelungi, daca trebuint'a va cere.

In lipsa de convocare, sinodulu se aduna de sine la 1 Noemvre.

Art. 7. Sinodulu se pote convoca in sesiune estraordinara, pentru afaceri anume mai d'în nainte aretate, sêu d'în oficiu de câtra mitropolitulu, sêu dupa cererea adresata mitropolitulu de câtra ministrulu de culte.

Art. 8. Fie-care capu de eparchia are dreptulu de a interveni pre langa mitropolitulu primatu, spre a i supune motivele care ar' reclamâ de urgentia convocarea estraordinaria a sinodului.

Art. 9. Adunârile sinodului se presiedu de câtra mitropolitulu primatu alu Romaniei.

Ministrulu Culteloru asista la deliberârile sale si ie parte la lucrâri, fâra inse a avè votu la inchiarile sale.

Art. 10. Sesiunile ordinarie si estraordinarie ale sinodului se inchidu prin decretu Domnescu, la casu candu lucrârile sale se abatu d'în cursulu atributiuniloru sale.

Art. 11. Decisiunile sale, afara de cele date in materia si de pura administratiune, nu sunt esecutorie de câtu dupa ce se sanctiunêza de Domnitoru.

CAPITOLULU II.

Despre alegerea Mitropolitiloru si a Episcopiloru.

Art. 22. Alegerea mitropolitiloru si a episcopiloru se face printr'o Adunare estraordinaria compusa:

- De membrii ortodocsi ai Sinodului in numerulu minimum de doue pârti d'în trei.
- De membrii ortodocsi ai Senatului in aceia-si proportiune de numeru.
- De membrii ortodocsi ai Adunarii Legiuitorie, in aceia-si proportiune de numeru.

Art. 13. Vacanti'a unui scaunu metropolitanu sêu episcopal, nu va potè durâ mai multu de câtu pana la intrunirea celei mai apropiate sesiuni a corpuriloru legiuitorie, d'eca supravine in intervalulu sesiuniloru.

Art. 14. Convocarea adunârii estraordinarie, prevediuta la art. 6 de mai susu, se face prin decretu Domnescu.

Regulamentulu interioru alu acestei adunâri se face de ea insa-si in cele d'antâiu siêpte zile de la prim'a siedintia. In diu'a a opt'a, la or'a uuulu dupa amê-di, se va procede

negresîtu la alegerea mitropolitulu sêu a episcopulu, Adunarea nu se va potè respîi pana ce mai antâiu alegerea nu va fi facuta si rezultatulu proclamatu.

Art. 15. Voturile nu se potu esprime de câtu prin scrutu secretu.

Resultatulu alegerei se determina prin majoritatea absoluta a voturiloru esprimate. Deêa nu se va produce acestu resultatu la celu d'antâiu scrutinu, se va procede mai departe prin majoritatea relativa

Art. 16. Suntu eligibili la demnitate de mitropolit, numai episcopii eparchioli titulari d'în tiera:

Suntu eligibili la demnitatea de episcopi toti archiereii si archimandritii romani d'în tiera cari voru avè 40 ani impliniti.

Art. 17. Ministrulu Culteloru si Instructiunei Publice formeza lista celor eligibili si o comunica Adunarei estraordinarie.

Ea este competente a o verificâ si la trebuintia, a o rectificâ.

Art. 18. Mitropolitii si Episcopii alesi in modulu cum se areta mai susu suntu pre vietia.

Art. 19. Ei suntu justitiabili de Sinodulu Romaniei pentru delictes spirituale, éra pentru delictes comune si politice de Curtea de Casatiune. In acestu dupa urma casu, ei remanu de dreptu suspensi pre câtu tiene cercetarea.

Art. 20. Mitropolitii si Episcopii eparchioli titulari cari functioneza astadi in virtute de diferite legi anteriorie se considerâ prin legea de facia ca alesi si se mantien in demnitatile loru cu tote drepturile si prerogativele acordate prin acesta lege mitropolitiloru si episcopiloru ce se voru alege, conformu prescriptiuniloru sale.

CAPITOLULU III.

Despre eparchii sibiriarhii loru.

Art. 21. In Romania suntu duoi Mitropoliti, Mitropolitulu primatu d'în capital'a Bucuresci, si Mitropolitulu d'în Iasi. Ei conserva si in viitoru titlurile loru cele vechi si anume: Mitropolitulu Primatu d'în Bucuresci, titlulu de archi-episcopu si Mitropolitulu alu Ungro-Valachiei, esarcu alu Plaiuriloru, locutienetoriu alu Cesariei Capadociei.

Mitropolitulu d'în Iasi, titlu de archi episcopu alu Moldovei si Sucevei, esarcu alu Plaiuriloru.

Art. 22. In Romania suntu 6 episcopi eparchioli si anume:

- Episcopulu de Argesiu.
- Episcopulu de Buzeu.
- Episcopulu Dunarei-de-Josu.
- Episcopulu de Husi.
- Episcopulu de Romanu.
- Episcopulu Ramnicului si alu noulu Severinu.

Art. 23. Intinderea eparchieloru se determina de câtra sinodu, avendu-se in vedere o impartire câtu s'ar potè mai egala a teritoriului tieriei.

Art. 4. Atributiunile archiepiscopiloru si episcopiloru in eparchiele loru respective suntu cele urmatorie:

- A esecutâ decisiunile sinodului in ori-ce materia.
- A pastrâ si a propaga credint'a Bisericei ortodose.
- A exercitâ in deplina potere prin sine si prin clerulu sêu serviciulu divin, conformu ritualulu.
- A exercitâ impreuna cu consistoriulu eparchialu autoritatea juridica si disciplinara asup'a clerului in materia religiosa.

Art. 25. Archiepiscopii si episcopii potu da circulari pentru predicarea dogmeloru si a invetiatureloru religiose in mesur'a legiloru.

Cu tote acestea sinodulu, arciepiscopii episcopii nu potu adresâ câtra poporulu Romanu proclamatiuni fâra prealabil'a incuviintiare a Ministrului de Culte.

Art. 26. Numerulu si conditiunea archiereiloru romani fâra eparchie se voru determina de sinodu prin unu regulamentu sanctionatu de Domnitoru.

CAPITOLULU IV.

Despre consistoriele eparchiale.

Art. 27. fie-care eparchia, atâtu Metropolitana câtu si Episcopala are unu consistoriu.

Art. 28. Consistoriele se compunu:

- De vicari la mitropolie si de archimandriti de scaunu la episcopie.
- De cate duoi preoti numiti de mitropolitulu sêu de episcopi.
- De protopopulu judetului in calitate de comisar episcopal.

Art. 29. Consistoriele judeca in materia de disciplina besericêsca ca prim'a instantia.

Hotaririle loru nu devinu definitive de câtu dupa ce primescu aprobarea Mitropolitiloru sêu a episcopiloru, care va trebui sê fia data sêu refusata, in termenulu celu multu de o luna de la pronuntiarea loru.

Art. 30. Hotaririle consistorieloru suntu supuse la apelu d'înaintea sinodului, in modulu si in termenulu ce se va determina de sinodu printr'unu regulamentu.

Ministrulu instructiunei publice si alu culteloru.
(Traianu.) Al. Cretiescu.

VARIETATI.

* (Ministrulu comerc.) a emis unu ordenatiune prin care sê despune ca in fie-care comuna sê se infiintieze câte unu biurou statisticu, insemnandu d'în candu in candu: 1) tote câte se referescu la comuna sêu otarulu ei; 2) numerulu locuitoriloru, alu caseloru si alu edificieloru publice; 3) starea productiunii si consumului; 4) starea comerçului si a industriei; 5) raportele financiare; si 6) despre tote institutiunile si reuniunile folositorie.

* (Mitingu.) Slovenii 30,000 la numeru tienura nu de multu unu mitingu in Laibach, proclamandu'unirea toturoru sloveniloru sub una corona.

* (10 poloni) membri ai senatului imperialu, in urm'a respingerii resolutiunii Galitiane, si-au depusu mandatulu in manile maresialului galitianu princip. Sapicha. — Intre acesti-a se afla Grocholschi, c. Potoczky, si Zyblikiewicz.

* (In Viena) cu ocaziunea procesiunii d'în joia verde M. S. Imperatês'a si-a perditu d'în diadema unu diamantu in pretiu de 5000 fl., inca nu s'a sflatu.

Sciri electrice.

Vormace'a, 31. maiu. La adunarea de adi a protestantiloru s'au prezentatu 20,000 de straini. Tota Germania, Austria si Franta au fostu reprezentata la adunarea acêsta. — Referintele Schenkel accentua necesitatea unei organizatiuni a poporului protestantu fatia cu nesuintiele Romei. Adunarea primi cu unanimitate urmatori'a declaratiune: Adunarea protestantiloru protestêza contr'a opiniunii esprese in scrisorea apostolica d'în septemvre 1868. de a se re'torce in comunitatea besericei catolice, si declara de cauza principale a desbinârii religioase retacirile ierarchice si mai alesu spiretulu si activitatea ordului jesuitiloru. In fine adunarea declara tote nesuintiele unei dominatiuni a dogmeloru in beserica protestanta de una columniare a spiretului protestantu si de una punte ce duce câtra Roma.

Viena, 31. maiu. Scirile d'în Munichu spunu, cã repasirea princ Hohenthohe e securu. — Foiele ofic. demintiescu scirea, cã intendantele Crenneville s'ar' fi adomniatu sê nu cerceteze Livornulu.

Prag'a, 31. maiu. Metingulu cehiloru cercetatu de 2000 de lucratori, a decursu in cea mai buna ordine. Metingulu primi una resolutiune, prin carea se cere reprezentarea clasei lucratoriloru in representatiunea municipale si in dieta.

Geneva, 31. maiu. Regele si regin'a Neapolei a sositu aci cu tota suit'a, si au descinsu in „Hotel des Begues.“

Vormace'a, 31. maiu. Solemnitatea a decursu in cea mai buna ordine. S'au aredicatu una multime de taste stralucite. Maieru goli pocalulu pentru sanetatea principelui tieriei, nepotulu lui Filipu marimosulu; Blunci pentru natiunea germana, carea a sacrificatu tote pentru reformatiune, si ar sacrificâ si adi.

Bucuresci, 2. iuniu. Adi s'a presintatu domnitorului Carolu I adres'a camerei, carea dâ spre siune loialitatii si devotamentului camerei câtra tronul si domnitoriu.

Madridu, 1. iuniu. In siedintia de adi a cortesului s'au inceputu desbaterile asup'a stergerii monopolului de tabacu. Representantii guvernului pretindu sustinerea monopolului cestianatu tragundu atentiunea cortesului la starea presinte a erariului, é' comisiunea partinesce stargerea lui.

Londra, 1. iuniu. Cas'a de Josu a primitu in a treia cetire bilulu besericei d'în Irlandia cu 351 contr'a 247 voturi.

Viena, 2. iun. „Neue freie Presse“ de adi spunu cã vice-regele d'în Egiptu ar' fi tramesu unu aginte la Santu-Petruburgu pentru a scirici, de este aplecatu tiarulu a lu primi.

Berolinu, 2. iun. „Prov. Corr.“ vre a sei d'în proieptele susternende parlamentulu vamalu sunt cuprinse: tarifa vamale pentru proventulu de sacharu, regulamentulu vamale si contractulu comercialu inchiatu cu Elvetia si Iapania. La casu candu c. Bismarcu ar' fi impedeatu parlamentulu vamale e va deschide prin Delbrück. Senatululu federalu se va inchide inca su decursulu septemanei celei-a.

Proprietariu, redactoru respunditoriu si editoriu:
ALEXANDRU ROMANU.